

บทคัดย่อ

ปัญหาความล่าช้าของการที่จะได้รับการพิจารณาคดีในศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้แก่คู่ความในคดี สาเหตุสำคัญของความล่าช้าในการที่จะได้รับการพิจารณาคดีในศาลสูงที่ผ่านมาเนื่องจากจำนวนคดีที่ขึ้นสู่ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกามีปริมาณมากไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้พิพากษา การแก้ปัญหาลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลสูงตามระบบเดิมคือการเพิ่มจำนวนผู้พิพากษาหรือการเพิ่มศาล เช่น จัดตั้งศาลอุทธรณ์ภาค ก็เป็นการเปลี่ยนงานของผู้พิพากษาหรือเปลี่ยนคดีให้ขึ้นไปสู่ศาลอุทธรณ์ภาคต่าง ๆ เท่านั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในระยะยาว

จากการศึกษาพบว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อระบบการอุทธรณ์ฎีกาคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่สำคัญได้แก่ การจัดระบบชั้นของศาล และการอุทธรณ์หรือฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงซ้ำซ้อนกับที่ศาลล่างได้วินิจฉัยไว้และการฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลฎีกาได้ตัดสินและได้วางบรรทัดฐานแล้ว สาเหตุดังกล่าวเนื่องจากระบบของการอุทธรณ์ ฎีกาในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจัดอยู่ในระบบการให้สิทธิหรือระบบสิทธิ (Appeal as of Rights) คือการให้สิทธิคู่ความอุทธรณ์และฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ทั้งที่ในบางคดีไม่เป็นสาระอันควรได้กับการพิจารณาจากศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา และปัญหาความน่าเชื่อถือของผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นเป็นเหตุสำคัญที่มีผลให้คู่ความใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกามากขึ้น เนื่องจากผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นอาจอ่อนประสบการณ์และมีอายุสั้นทำให้เกิดการผิดพลาดในการพิพากษาหรือสั่งคดี โดยเฉพาะคดีที่มีความสลับซับซ้อนหรือคดีที่เป็นความผิดร้ายแรงที่มีอัตราโทษสูง ประกอบกับความเชื่อถือศรัทธาของคู่ความที่มีต่อผู้พิพากษาในศาลสูง จึงมีความต้องการที่จะได้รับการทบทวนคดีจากศาลสูงอีกครั้งหนึ่ง

ดังนั้น การแก้ไขเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ศรัทธาต่อผู้พิพากษาศาลชั้นต้น โดยเฉพาะการดำเนินกระบวนการพิจารณา ผู้พิพากษาที่ขึ้นพิจารณาคดีต้องวางตัวให้เป็นที่เป็นที่ประจักษ์ในจรรยาบรรณของการเป็นผู้พิพากษา ระมัดระวังในการเจรจากับคู่ความหรือพยาน ต้องทำให้ปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยในความยุติธรรม การให้ศาลอุทธรณ์ทำการสืบพยานเพิ่มเติมตามที่คู่ความร้องขอในคดีที่อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง และศาลเห็นว่าเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอุทธรณ์ต้องอนุญาตเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่คู่ความว่าตนได้รับความยุติธรรม ซึ่งจะ

ทำให้คู่ความยอมรับในผลของคำพิพากษาศาลอุทธรณ์มากขึ้น จนในที่สุดอาจทำให้ไม่มีการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

แนวทางในการปรับปรุงระบบการอุทธรณ์และฎีกาในคดีอาญา ควรเน้นความสำคัญในการที่ให้อำนาจศาลสูงวินิจฉัยในเบื้องต้นก่อนว่าคดีใดเป็นคดีสำคัญที่ควรจะได้รับการพิจารณาในศาลสูง จะทำให้ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาสามารถควบคุมปริมาณคดีและรับผิดชอบคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของตนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคมทั้งในแง่ของการใช้ทรัพยากรบุคคลในศาลและระยะเวลาที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยรวดเร็วอีกด้วย การอุทธรณ์และฎีกายังมีความประสงค์อีกประการหนึ่งคือการควบคุมดุลพินิจของศาลชั้นต้น โดยศาลที่มีอำนาจสูงกว่าให้มีหน้าที่แก้ไขความไม่ถูกต้องในเนื้อหาของคำพิพากษาในเรื่องการรับฟังข้อเท็จจริง ทั้งนี้เพื่อให้ศาลได้ความจริงที่ถูกต้องมากที่สุดซึ่งเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความ การแก้ไขเรื่องการใช้ข้อกฎหมายไม่ถูกต้องเป็นการแก้ไขในส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำพิพากษา และคำวินิจฉัยในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความ และในส่วนของการกำหนดโทษในคดีอาญานั้นไม่ถือว่าการอุทธรณ์ และฎีกาเป็นการแก้ไขในเรื่องของการกำหนดโทษไม่ถูกต้อง แต่แก้ไขการกำหนดโทษให้เป็นหนึ่งเดียวกัน เนื่องจากการกำหนดโทษเป็นดุลพินิจของผู้พิพากษาแต่ละคนโดยคำนึงถึงเหตุผลในด้านอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาเป็นหลัก การแก้ปัญหาคควรแก้ไขปรับปรุงระบบการอุทธรณ์ฎีกาให้เป็นระบบการทบทวนคำพิพากษา โดยศาลในระดับที่สูงกว่าเพียงหนึ่งชั้นศาล และให้ศาลฎีกามีฐานะเป็นศาลสูงสุดมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญและเป็นศาลที่วางหลักกฎหมายเท่านั้น

Abstract

Delay of appealing to the court of Appeal and Supreme Court is a major obstruct to the justice system. This due to too many cases that have been appealed to the higher court yet there is not enough judges to handling. Increasing judges and courts policy has been implemented in order to solve the problem however it is not the permanent solution.

According to this study, I found that there are many factors from the Criminal Procedure Code affect the appeal system, included the layer of the Court and duplication of fact issues which have been decided and become precedent cases. The criminal Procedure Code provides Appeal as of Right system, therefore, although a fact or legal issue is not importance, the parties have right to appeal them to the higher courts. Reliability of the first instant court is another issue that lead to the problem because of their inexperience that usually make mistake in decision or order, especially on sophisticated case or serious case with severe punishment. The other is the Parties often believe in the judges of higher court as they tend to make demand for reviewing of higher court.

Hence, to solve the problem in order to gain reliability and believe in the judges of the first instant court, specifically the proceeding, the judges have to show transparency by follow court ethic and carefully communicate to the parties or witness. The parties request of addition witness hearing in case where justice needed must be permitted to gain the parties trust which can make more acceptance to the Court of Appeal decision in the parties point of view. This may, finally, eliminate the Supreme Court appeal of fact.

Strategy to amend appeal system of criminal case should focus on the higher court power to verify weather it is an importance issue to be reviewed by the high court. This enables the higher court full control and handles entering cases which is its responsibility to the society in respect of managing court manpower and reducing proceeding time. Another objective of appeal is to reviewing lower court decision by the

higher court. Reviewing the lower court decision provide the higher court checking of mistake in the admission of material fact for the best of truth regarding protecting the parties interest. Decision on proceeding and correcting, the appealing does not assume as the appealing to amend the wrong correction yet it is harmonizing the correction because discretion is made on criminology and penology theory. To solve this problem, the appeal system should be transformed to Decision Reviewing System by having only one higher court and make the Supreme Court to the preceding decision of legal issue only.